

Mišljenje Europskog odbora regija – Nova industrijska strategija za Europu

(2020/C 440/21)

Izvjestiteljica:	Jeannette Baljeu (NL / Renew Europe), članica Izvršnog vijeća pokrajine Južna Holandija
Referentni dokument/i:	Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Nova industrijska strategija za Europu COM(2020) 102 final

PREPORUKE O POLITIKAMA

EUROPSKI ODBOR REGIJA

1. naglašava da je industrija od ključne važnosti za europske regije i gradove te za desetke milijuna radnih mjesta koje stvara, a zbog svoje prirode djeluje u globalnom kontekstu u kojem je trgovina važan pokretač rasta koji donosi i koristi i izazove;
2. pozdravlja Komunikaciju Europske komisije o novoj industrijskoj strategiji za Europu⁽¹⁾ i njezinu usmjerenost na industrijske ekosustave; naglašava da su ti sustavi često regionalni i povezani s drugim regionalnim ekosustavima putem lanaca opskrbe ili mreža razmjene znanja; ističe da bi se nova industrijska strategija za Europu stoga trebala temeljiti na višerazinskom upravljanju pri čemu bi se za svaku razinu utvrdile jasne odgovornosti i sredstva za provedbu te naglašava da je za postizanje ciljeva dvostruke tranzicije – prema zelenoj i digitalnoj industriji – potrebna potpora svih dionika;
3. smatra da se zeleni plan može istinski i u potpunosti razviti kao europska strategija rasta samo uz velik i djelotvoran doprinos industrijskog sektora;
4. naglašava da se stoga u novoj industrijskoj strategiji EU-a treba pojačati lokalizirana dimenzija da bi regije i gradovi, kao vlasti najbliže građanima i ekosustavima, preuzele odgovornost za dvostruku – zelenu i digitalnu – tranziciju industrije, uz obraćanje odgovarajuće pažnje cjeloživotnom učenju i usavršavanju koje će radnicima biti potrebno imajući u vidu rizik od isključenosti koji donosi tranzicija;
5. pozdravlja reviziju industrijske politike koju je predsjednica Europske komisije Ursula von der Leyen u svojem govoru o stanju Unije 16. rujna najavila za prvu polovinu 2021.; s obzirom na dosad neviđene poremećaje u proizvodnim i opskrbnim lancima, ta bi se revizija trebala temeljiti na iskustvu i stečenim poukama te poziva na to da se u reviziju uključi izraženija teritorijalna komponenta kako bi europska industrija postala istinski otporna i spremna na promjene u budućnosti;
6. naglašava da regionalne i lokalne vlasti imaju važne nadležnosti u područjima politike koja utječu na industrijski razvoj i mogu pokrenuti široku lepezu instrumenata u svrhu omogućivanja provedbe holističke i ambiciozne strategije industrijske politike EU-a usmjerene na osiguravanje gospodarske otpornosti u vrijeme strukturne promjene; zahtijeva da Komisija uključi lokalnu i regionalnu razinu u buduću pripremu nove industrijske strategije EU-a;
7. naglašava da su regije sposobne i spremne pokazati svojim primjerom kad je riječ o ispitivanju novih pristupa i alata u svrhu ostvarivanja zelene i digitalne tranzicije te pomoći ojačati regionalne klastere koji su temelj čvrstih europskih inovacijskih ekosustava, u okviru kojih se međuregionalnom suradnjom među akterima pridonosi izgradnji europskih lanaca vrijednosti; okvirni uvjeti EU-a osiguravaju jednake uvjete za sve na unutarnjem tržištu;

⁽¹⁾ COM(2020) 102 final.

8. uvjeren je da će biti potrebno ne samo stabilizirati opskrbe i proizvodne lance za medicinsku opremu, medicinski materijal i lijekove već ih i reorganizirati u potpuno operativni ekosustav;
9. naglašava da se Europa suočava s dosad neviđenom pandemijom, čije su posljedice ozbiljne i mogle bi uzrokovati globalnu gospodarsku krizu; poziva na to da oporavak bude ekološki, digitalan i socijalan;
10. pozdravlja Rezoluciju Europskog parlamenta ⁽²⁾ o usklađenom djelovanju EU-a za suzbijanje pandemije COVID-a 19 i njezinih posljedica; podupire cilj Komisije da osmisli novu industrijsku strategiju EU-a kako bi osigurala veću konkurentnost i otpornost industrije pri suočavanju s globalnim šokovima; poziva Komisiju da „jačanje jedinstvenog tržišta” postavi kao prioritet;
11. predlaže da se industrijska strategija podijeli u dvije faze, pri čemu bi se u prvoj fazi usredotočilo na opstanak industrije, a u drugoj na rekonstrukciju i obnovu u svrhu ostvarivanja zelenog, dekarboniziranog i digitaliziranijeg gospodarstva; naglašava da se u te faze treba ugraditi koncept „regionalne otpornosti” „kako bi se poboljšala sposobnost regija da izdrže ili prevladaju unutarnji ili vanjski gospodarski šok ili umanje njegov učinak” ⁽³⁾;
12. podupire cilj da Europa započne s brzom i dosljednom tranzicijom prema klimatskoj neutralnosti i digitalnom vodstvu; naglašava da radi postizanja tih ciljeva zeleni plan treba biti okosnica nove industrijske strategije EU-a; naglašava važnost regionalne i lokalne dimenzije; smatra da bi stvaranje i razvoj novih tržišta za klimatski neutralne i kružne proizvode trebali i dalje biti glavni ciljevi industrijske strategije za Europu;
13. naglašava da se nastojanje da se postignu ciljevi klimatske neutralnosti mora ostvariti na lokalnoj i regionalnoj razini te da će tranzicija imati najznačajniji učinak na energetske intenzivne sektore;
14. napominje da su za primarnu energetske intenzivnu industriju, koja ovisi o trgovini i stvara vrijednost i radna mjesta na lokalnoj razini, potrebni jednaki uvjeti za sve sudionike na tržištu, kako domaće tako i strane, na temelju politike tržišnog natjecanja. Osim trgovinske politike, to se odnosi i na odredbe EU-a u područje politike zaštite klime i energetske politike. Brojni planovi i zakonodavne mjere EU-a moraju prije svega osigurati odgovarajuću zaštitu od istjecanja ugljika za primarne industrije; također smatra da je za konkurentnost obnovljivih izvora energije nužno odrediti realnu cijenu emisija CO₂;
15. pozdravlja prijedlog Komisije o mehanizmu za pravednu tranziciju ⁽⁴⁾ kojim će se mobilizirati do 100 milijardi eura kako bi se osigurala pravedna tranzicija za regije s visokom razinom emisija ugljika koje nastavljaju preobrazbu svoje industrije i gospodarstva;
16. pozdravlja novi akcijski plan za kružno gospodarstvo ⁽⁵⁾ u kojem se iznosi niz mjera kojima bi se trebalo omogućiti da industrija EU-a iskoristi prilike koje nudi više kružni i ekološki pristup kojim će se osigurati čišća i konkurentnija industrija smanjenjem učinka na okoliš, ublažavanjem konkurencije za oskudne resurse i smanjenjem troškova proizvodnje; njime se može dodatno smanjiti ovisnost o uvozu energije i resursa; naglašava važnost koju, i za zapošljavanje, ima tranzicija prema kružnom biogospodarstvu i održivi izgrađeni okoliš kao ključni element te tranzicije;
17. ističe da bi nova industrijska strategija EU-a trebala biti uključiva; zalaže se za to da se skupina „sljedbenika inovacija”, koji teško drže korak s promjenama, uključi i podigne na odgovarajuću razinu; ⁽⁶⁾

⁽²⁾ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0054_EN.pdf

⁽³⁾ ECR2: Gospodarska kriza: otpornost regija: www.espon.eu/programme/projects/espon-2013/applied-research/ecr2-economic-crisis-resilience-regions

⁽⁴⁾ COM(2020) 22 final.

⁽⁵⁾ COM(2020) 98 final.

⁽⁶⁾ Geografski pravedna industrijska strategija EU-a: https://wms.flexious.be/editor/plugins/imagemanager/content/2140/PDF/2019/Geographically_fair_EU.pdf

18. naglašava potrebu za stvarnim jedinstvenim tržištem za usluge da bi se olakšala servitizacija industrije; ističe ulogu regionalnih vlasti u olakšavanju lokalizacije industrije koja proizlazi iz te promjene težišta i iz disruptivnih tehnologija; naglašava da će lanci opskrbe u kružnoj proizvodnji biti više koncentrirani na regionalnoj razini;

19. slaže se stoga da bi poduzeća trebala prilagoditi svoje poslovne modele i razviti nove oblike rada primjerene digitalnom i održivom dobu; naglašava da ubrzani rast proizlazi iz novoosnovanih poduzeća kao i iz starijih poduzeća; traži od Komisije da pruži potporu upotrebi inovacija i osigura okvir u kojem klasteri poduzeća mogu učiti jedni od drugih, uz pomoć savjetnika za poduzetništvo, posrednika ili agencija za regionalni razvoj ili bez njih;

20. ističe važnost ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije te osiguravanja da iz tog ulaganja proizađu utrživi proizvodi i usluge te industrijski postupci koji pospješuju produktivnost, a istovremeno uvažavaju cilj EU-a da postigne klimatsku neutralnost do 2050. godine;

21. prepoznaje važnost normizacije i certifikacije, posebno u pogledu novih proizvoda, postupaka i usluga koji ubrzavaju tranziciju prema zelenom, digitalnom i otpornom gospodarstvu; poziva Komisiju da osigura sudjelovanje i uključivanje MSP-ova u postupak normizacije;

22. pozdravlja želju da se stvore vodeća tržišta u čistim tehnologijama u poduzetničkom duhu strategije i slaže se s time da „oni koji prvi krenu i budu najbrži imat će najveću konkurentsku prednost”; naglašava da regionalni ekosustavi nude najbolje okruženje za inoviranje zahvaljujući visokoj razini povjerenja koja se daje poduzetnicima koji nastoje iskoristiti nove prilike;

23. slaže se da Europa mora ujediniti svoje snage kako bi se zajednički postiglo ono što samostalno nije moguće postići; naglašava da je za to ključna međuregionalna suradnja usmjerena prema poticanju i olakšavanju uspostave međuregionalnih lanaca vrijednosti koji se temelje na „pametnim komplementarnostima” među regionalnim međusektorskim ekosustavima povezanim s tranzicijom prema zelenom, digitalnom i otpornom gospodarstvu, kao u slučaju regionalnih strategija pametne specijalizacije; naglašava da su regionalne strategije pametne specijalizacije najbolje dostupno sredstvo za omogućivanje suradnje unutar regionalnih ekosustava i s drugim regionalnim ekosustavima s komplementarnim vještinama, čime se omogućuje stvaranje pan-europskih vrijednosnih lanaca i inovacijskih putova;

24. ističe potrebu za jasnim sustavom praćenja i procjene u skladu s predloženim u strategijama pametne specijalizacije; naglašava da bi se to trebalo provoditi na sve tri razine: EU, države članice i regije trebale bi vršiti procjenu svake dvije godine; predlaže da Komisija to uključi u europski semestar i poveže s nacionalnim planovima reforme na razini država članica; predlaže da regije uključe tu procjenu kao alat za učenje kojim se podržava veće dijagnostičko praćenje, provjera napretka i olakšavanje rješavanja problema; predlaže da bi se pregled rezultata regija u području inovacija mogao popratiti preporukama o alatima EU-a koji mogu pridonijeti poboljšanju pokazatelja;

25. podupire Komisiju u razvoju ambiciozne politike EU-a o klasterima; naglašava važnost povezivanja regionalnih klastera i mreža iz raznih regija; traži od Komisije da podupre te međuregionalne mreže kao nadopunu povezivanju na pojedinačnoj razini u Europskoj poduzetničkoj mreži i europskoj platformi za suradnju klastera; predlaže da politika EU-a o klasterima postane sastavan dio nove industrijske strategije EU-a;

26. ističe da bi kohezijska politika trebala biti važan instrument za primjenu lokaliziranog pristupa industrijskom razvoju kako bi se uzelo u obzir regionalne razlike u učincima tranzicije prema ugljično neutralnom gospodarstvu i poziva na razvoj odgovarajućih ciljeva i instrumenata potpore u kontekstu planiranja za sljedeću fazu kohezijske politike;

27. uviđa da je regijama potrebno strateško usmjeravanje u pogledu te industrijske tranzicije da bi se djelotvornije i učinkovitije prepoznali trenutačni nedostaci u njihovoj spremnosti na industrijsku tranziciju; traži stoga od Komisije da pomogne razviti alate kojima se regijama može pružiti jasan plan, uz prilagođen pristup, da bi se osiguralo industrijsko vodstvo; takvi alati trebali bi nadopunjavati novu industrijsku strategiju EU-a i pomoći regijama da usmjere povezana ulaganja u okviru kohezijske politike u programskom razdoblju nakon 2020.;

28. naglašava potencijalnu ulogu javnih uprava u zelenoj javnoj nabavi okrenutoj inovacijama, primjerice u pogledu održive i pametne mobilnosti ili u građevinskoj industriji, te potrebu za najvećim mogućim smanjenjem povezanih rizika za regionalne vlasti;

29. žali zbog toga što je u ostvarivanju cilja održivog razvoja br. 9 o izgradnji otporne infrastrukture, promicanju uključive i održive industrijalizacije i poticanju inovacija došlo do tek umjerenog napretka. Konkretno, bruto domaći rashodi EU-a za istraživanje i razvoj u odnosu na BDP stabilizirali su se na nešto više od 2,0 % ⁽⁷⁾; naglašava spori tempo uvođenja i širenja inovacija u Europi; ističe da se mnoge inovacije u industriji temelje na novim poslovnim modelima u kojima se kombiniraju koncepti digitalne tehnologije i usluga; naglašava da regije imaju važnu ulogu u pogledu ubrzanja uvođenja i širenja inovacija, primjerice putem europske mreže digitalnoinovacijskih centara, pilot-postrojenja i terenskih laboratorija; naglašava potrebu za novim alatom u skladu s onim što je u Uredbi Interreg predloženo u vezi s ulaganjima u međuregionalne inovacije;

30. traži od Komisije da podrži europsku industriju, posebno u energetske intenzivnim regijama, u tranziciji prema klimatskoj neutralnosti do 2050. te da utvrdi ambiciozne, ali realne srednjoročne i dugoročne sektorske ciljeve koji su u skladu s europskim zelenim planom i Pariškim sporazumom, kao i da osigura planove za postizanje tih ciljeva u suradnji s regionalnim i lokalnim dionicima, a isto naglašava važnost pravedne tranzicije za poduzeća i građane, kao što je navedeno u mehanizmu za pravednu tranziciju;

31. poziva Europsko vijeće za inovacije da pruži potporu za brzi rast svih brzorastućih poduzeća, a ne samo onih novoosnovanih; ističe da vrlo brzorastući MSP-ovi nisu nova poduzeća, nego starija poduzeća koja su pronašla novi način rasta putem digitalizacije i/ili osmišljanjem održivijih proizvoda, postupaka ili usluga;

32. slaže se da bi Europa trebala maksimalno iskoristiti ekonomiju razmjera, brzine i opsega, ali želi naglasiti i da uloga regija nije samo osigurati prostor za lokalizirane inovacije nego i za „suradničke regije” kako bi se pridonijelo okupljanju bogate raznolikosti kompetencija u Europi u međuregionalne lance vrijednosti koji mogu konkurirati većim poduzećima izvan Europe; poziva Komisiju da dodatno omogući suradnju u okviru međuregionalnih lanaca vrijednosti osiguravanjem financiranja za međuregionalne industrijske demonstracijske slučajeve;

33. ističe potrebu za time da visoko i strukovno obrazovanje bude prilagođenije digitalnom dobu; naglašava ulogu koju digitalnoinovacijski centri mogu imati ne samo u ubrzanju i širenju inovacija, nego i u osposobljavanju radne snage za industriju budućnosti; naglašava potrebu za osiguravanjem dostupnosti tih centara MSP-ovima; potiče Komisiju da pruži veću potporu jačanju kapaciteta i razmjeni iskustava, kao što je učinjeno, na primjer, u okviru poziva za centre strukovne izvrsnosti (COVE);

34. slaže se da je potreban pakt za vještine; traži od Komisije da uključi regije kao važne partnere u tom paktu; naglašava da su regije najbolja organizirana razina za koordinaciju usavršavanja i prekvalifikacije te za osiguravanje mobilnosti zaposlenika iz sektora koji bilježe pad u rastuće sektore; ujedno ističe važnost toga da zbog učinka epidemije COVID-a 19 zaposlenici, rukovodeće osoblje i poduzetnici imaju jednak pristup prekvalifikaciji;

35. prepoznaje potencijal saveza i važnih projekata od zajedničkog europskog interesa; zahtijeva od Komisije da ih učini uključivijima omogućivanjem sudjelovanja regija i MSP-ova; u tom pogledu ističe potencijal suradnje javnog i privatnog sektora i stvaranja industrijskih saveza, primjerice u području tehnologije baterija, plastike i mikroelektronike, kako bi se pomoglo tehnološkom razvoju i osiguralo financiranje;

⁽⁷⁾ Izvješće Eurostata o provedbi ciljeva održivog razvoja od 22. lipnja 2020.

36. prepoznaje geopolitičke rizike stranih ulaganja i pretjeranu ovisnost o „globalnim“ lancima opskrbe i vrijednosti; traži od Komisije da obogati predmetnu strategiju mjerama za pomoć u suočavanju s tekućom krizom uzrokovanom COVID-om 19 i da se pripremi za nove pandemije u budućnosti kako bi se osigurala otpornost društva i gospodarstva u Europi, primjerice pripremom alternativnih europskih lanaca opskrbe medicinskim proizvodima koji se temelje na niskim troškovima i štedljivim inovacijama u slučaju novih pandemija ili ozbiljnih epidemija;

37. zalaže se za europski pravni okvir za umjetnu inteligenciju, robotiku i s njima povezane tehnologije⁽⁸⁾ kojim će se obuhvatiti etička načela i temeljna prava u njihovu razvoju, uvođenju i uporabi, kao i pitanja sigurnosti i odgovornosti. Za inovativnost i konkurentnost europske industrije bit će potreban horizontalni okvir koji odražava vrijednosti i načela Europske unije. Njime će se građanima i poduzećima, uključujući i one koji se nalaze izvan Europe, pružiti konkretne smjernice i pravna sigurnost. Trenutačno nedostatak jasnih odredbi o sigurnosti i odgovornosti doprinosi pravnoj nesigurnosti za potrošače i poduzeća koja proizvode i stavljaju na tržište proizvode povezane s umjetnom inteligencijom, kao i za građane koji upotrebljavaju aplikacije umjetne inteligencije;

38. naglašava važnost akcijskog plana za kružno gospodarstvo jer se njime potiču geografski kraći lanci opskrbe; naglašava da kružno gospodarstvo utječe gotovo na svaku vrstu klastera i industrije; usprkos postojećim naporima za transformaciju tradicionalnih gospodarskih i poslovnih modela, mnogi MSP-ovi nisu spremni za tu promjenu, mnogi žele djelovati, ali ne znaju kako; naglašava da se manja poduzeća pri prijelazu na cirkularnost nalaze u nepovoljnom položaju zbog ograničenih kapaciteta, resursa, vremena i dostupnog znanja koje mogu ulagati da se bave povezanom administracijom i usklađenosti s propisima i standardima; traži od Komisije povoljnije politike za jačanje prijelaza na cirkularnost; traži od Komisije da prilagodi zakonodavstvo kako bi se taj prijelaz omogućio, a ne otežavao; u tom bi pogledu kružno gospodarstvo imalo korist od jedinstvenog tržišta otpadom;

39. poziva na ponovno pregovaranje o Ugovoru o energetskej povelji radi promicanja ulaganja u održivu energiju i usklađivanja s Pariškim sporazumom. Ponovnim pregovaranjem trebalo bi se potvrditi i pravo država potpisnica i njihovih javnih tijela „na zakonsko uređivanje“;

40. podržava uvođenje mehanizma za graničnu prilagodbu emisija ugljika usklađenog s WTO-om, kojim bi se jačalo djelovanje u području klime na globalnoj razini i štitila industrija od nepoštenog tržišnog natjecanja; poziva na to da se u prijedlozima o novim vlastitim sredstvima EU-a zajamče jednostavnost i transparentnost i očuvaju nacionalne nadležnosti;

41. smatra da bi, u svrhu održavanja tehnološkog vodstva te ostvarivanja digitalnog i tehnološkog suvereniteta, EU i njegove države članice trebale zadržati pravo na blokiranje aktera iz država izvan EU-a ili aktera koje podupiru države izvan EU-a u neželjenom preuzimanju strateških poduzeća EU-a i traži od Komisije da provede reformu politike tržišnog natjecanja kako bi se održalo ključno europsko jedinstveno tržište te istodobno ojačao položaj poduzeća sa sjedištem unutar EU-a na svjetskim tržištima;

42. slaže se da moramo povećati ulaganja u inovacije; traži od Komisije da promiče kulturu u kojoj se prihvaća neuspjeh; naglašava da neuspjeh u inovacijama može biti vrijedan način učenja o tome kako uspjeti, ali samo ako se poduzećima pruži druga prilika za primjenu naučenih lekcija o neodrživim putovima; traži stoga od Komisije da olakša širenje naučenih lekcija između regionalnih klastera i mreža;

43. traži od Komisije da pruži potporu regijama koje pomažu poduzećima da pronađu odgovarajuće europske partnere kako bi umanjili svoju ovisnost o globalnoj opskrbi, a posebno lancima vrijednosti, jer regije mogu pružiti pomoć u pronalasku partnera i olakšavanju povezivanja;

⁽⁸⁾ Vidjeti mišljenje OR-a „Bijela knjiga o umjetnoj inteligenciji“, Guido Rink (PES/NL), <https://cor.europa.eu/hr/our-work/Pages/OpinionTimeline.aspx?opId=CDR-2014-2020>

44. poziva Komisiju da kao dio strateške digitalne infrastrukture uzme u obzir i primjenu ključnih digitalnih tehnologija, kao što je kvantno računalstvo, u strateškim sektorima; naglašava da je ta primjena ključna za digitalnu transformaciju Europe kako bi se osigurao maksimalni gospodarski i društveni učinak; ako se ne primijene, digitalne su tehnologije rješenja koja traže problem, dok poduzeća traže načine na koje će iskoristiti poslovne prilike;
45. naglašava važnost sudjelovanja regionalnih vlasti i regionalnih klastera ili mreža u savezima te zahtijeva da regionalne vlasti ili barem predstavnik Odbora regija budu uključene u industrijski forum, posebno u analizu rizika i potreba industrije u pogledu industrijskih ekosustava koje, prema mišljenju Odbora regija, sačinjavaju „regionalni” ekosustavi za poduzetništvo i inovacije;
46. ponovno poziva na jačanje podrške EU-a regionalnim ekosustavima i klasterima u okviru ulaganja u međuregionalne inovacije; potrebno je razmotriti kompatibilnost sa zelenim planom, nadograđivati pristup pametne specijalizacije te povećati i proširiti postojeće inicijative kao što su platforma za pametnu specijalizaciju o industrijskoj modernizaciji i pilot-inicijativa za regije u industrijskoj tranziciji; ujedno smatra da je važno razviti instrumente za provedbu suradničkih međuregionalnih projekata za ulaganje u industriju u bliskoj suradnji s regijama i partnerstvima za pametnu specijalizaciju;
47. naglašava da će paralelne tranzicije biti uspješne samo ako svi dionici budu jednako uključeni u revidiranu industrijsku strategiju EU-a; tvrdi da su jasna komunikacija i otvoreni dijalog sa svim dionicima ključni jer razmjeri transformacije s kojom se suočavaju industrija i društvo iziskuju hitno djelovanje, zajedničku viziju i integrirana rješenja za sve dionike i na svim razinama politike, s obzirom na to da se samo višerazinskim pristupom upravljanju može osigurati da dionici sudjeluju u donošenju odluka o ekonomskoj politici takvih razmjera;
48. poziva Komisiju da uvede mjere usmjerene na poduzeća koja prilagođavaju svoju proizvodnju zbog potrebe koja proizlazi iz pandemije COVID-a 19, a time i iz potreba društva koje se mijenjaju;
49. poziva Komisiju da uključi regije i gradove u postupak osmišljavanja nove industrijske strategije za Europu; ponovno ističe da su regije i gradovi spremni i sposobni pokazati svojim primjerom kada je riječ o oblikovanju lokalizirane dimenzije dvostruke tranzicije koja predstoji europskoj industriji.

Bruxelles, 14. listopada 2020.

Predsjednik
Europskog odbora regija
Apostolos TZITZIKOSTAS
